

Markkinavalvonta

Valtiovarainministeriö
 valtiovarainministeriö@vm.fi
 aki.kallio@vm.fi

Lausunto joukkolainanhaltijoiden edustajaa koskevasta sääntelystä

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Finanssivalvonnan lausuntoa joukkolainanhaltijoiden edustajia koskevassa arviomuistiossa esitettyihin kysymyksiin. Finanssivalvonta esittää lausuntonaan seuraavan.

Yleistä

Finanssivalvonta pitää kannatettavana joukkolainanhaltijoiden edustajia koskevan erityislain säätämistä. Arviomuistiossa esitetyn selvityksen perusteella oikeusvarmuuden parantamiselle on tarvetta. Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan erityislainsäädäntö myös edistäisi edustajamallin hyödyntämistä ja parantaisi sijoittajansuojaa.

Finanssivalvonta pitää tärkeänä, että sääntelyssä huomioitaisiin erityisesti joukkolainanhaltijoiden edustajalle asetettavat laadulliset vaatimukset kuten riippumattomuus liikkeeseenlaskijasta ja toiminnan järjestäminen edustajan tarjoamien palvelujen laatu ja laajuus huomioon ottaen luotettavalla tavalla. Lisäksi sääntelyssä tulisi huomioida edustajan vahingonkorvausvelvollisuus sijoittajia kohtaan.

Arviomuistiossa esitetyt kysymykset

Finanssivalvonta ottaa tässä lausunnossa kantaa seuraaviin arviomuistion kysymyksiin:

1. Pitäisikö joukkolainanhaltijoiden edustajista säätää erityislaki? Mitkä asiat tulee ratkaista lainsäädännön tasolla ja mitkä voidaan jättää osapuolten välisen sopimusvapauden piiriin? (kohta 5.3)
2. Onko edustajan tiedonanto- ja muista velvollisuuksista suhteessa sijoittajiin säädettävä erikseen lailla (esim. AML:ssa) vai voidaanko asiakokonaisuus hoitaa AML:n yleissäännösten (mm. hyvä arvopaperimarkkinatapa) ja sopimusmääräysten nojalla? (kohta 3.3.8)
3. Onko joukkolainanhaltijoiden edustajapalveluiden tarjoamisen edellytykseksi asetettava rekisteröityminen Finanssivalvonnalle? (kohta 3.3.9)

22.8.2014

FIVA 64/05.00.00/2014

Julkinen

Markkinavalvonta

1. Pitäisikö joukkolainanhaltijoiden edustajista säätää erityislaki?

(kohta 5.3)

Finanssivalvonta pitää kannatettavana joukkolainanhaltijoiden edustajia koskevan erityislain säätämistä. Arviomuistiossa esitetyn selvityksen perusteella oikeusvarmuuden parantamiselle on tarvetta. Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan erityislainsäädäntö myös edistäisi edustajamallin hyödyntämistä ja parantaisi sijoittajansuojaa.

Mitkä asiat tulee ratkaista lainsäädännön tasolla ja mitkä voidaan jättää osapuolten välisen sopimusvapauden piiriin?

Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan joukkolainanhaltijoiden edustajia koskevaan lakiin tulisi sisällyttää ainakin:

- Lain soveltamisala ja määritelmät
 - Lain soveltamisalan tulisi olla selkeä. Soveltamisala tulisi esimerkiksi rajata joukkolainoihin, joita tarjotaan Suomessa.
 - Riittävän oikeusvarmuuden turvaamiseksi lain ei tulisi olla kaikkien säännösten osalta tahdonvaltainen. Laista tulisi selkeästi käydä ilmi, mistä säännöksistä voidaan poiketa ja mitkä säännökset ovat pakottavia.
 - Lain tulisi sisältää joukkolainan määrittely esimerkiksi viitauksella AML:n arvopaperin määritelmään.
- Edustajan oikeudet ja velvollisuudet (ml. sijoittajien tasapuolinen kohtelu) sekä sijoittajan negatiivinen kanneoikeus.
- Edustajan laadulliset edellytykset: riippumattomuus liikkeeseenlaskijasta ja toiminnan järjestäminen edustajan tarjoamien palvelujen laatu ja laajuus huomioon ottaen luotettavalla tavalla.
- Edustajan toimikelpoisuus (kanneoikeus ja toimikelpoisuus konkurssi- sekä yrityssaneeraustilanteissa).
- Irtisanominen
- Vahingonkorvaus
- Lisäksi joukkolainanhaltijoiden edustaja tulisi lisätä Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n luetteloon "Muut finanssimarkkinoilla toimivat".

22.8.2014

FIVA 64/05.00.00/2014

Julkinen

Markkinavalvonta

2. Onko edustajan tiedonanto- ja muista velvollisuuksista suhteessa sijoittajiin säädettävä erikseen lailla (esim. AML:ssa) vai voidaanko asiakokonaisuus hoitaa AML:n yleissäännösten (mm. hyvä arvopaperimarkkinatapa) ja sopimusmääräysten nojalla?

(kohta 3.3.8)

Arviomuistiossa esitetyn perusteella joukkolainanhaltijoiden edustajalla olisi laajat, itsenäiset toimivaltuudet toimia jvk-sijoittajien puolesta. Nykytilanteessa arvopaperimarkkinain yleisistä säännöksistä AML 1 luvun 4 § (riittävien tietojen tasapuolinen pitäminen saatavilla) ja AML 1 luvun 3 § (kielto antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja) eivät soveltuisi joukkolainanhaltijoiden edustajaan. Sen sijaan AML 1 luvun 2 §:n kieltä menetellä hyvän arvopaperimarkkinatavan vastaisesti sovelletaan jokaiseen markkinoilla toimivaan, myös joukkolainanhaltijoiden edustajaan.

Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan edustajan tiedonantovelvollisuutta olisi hyvä täsmentää lain tasolla, esimerkiksi sisällyttämällä AML:n 8 lukuun (muut tiedonantovelvollisuus) asiaa koskeva säännös. Mikäli edustajalle säädettäisiin tällä tavoin tiedonantovelvollisuus, soveltuisivat siihen arvopaperimarkkinain säännös riittävien tietojen pitamisestä tasapuolisesti saatavilla (AML 1:4), kieltä antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja (AML 1:3) sekä 15 luvun hallinnolliset seuraamukset.

3. Onko joukkolainanhaltijoiden edustajapalveluiden tarjoamisen edellytykseksi asetettava rekisteröityminen Finanssivalvonnalle?

(kohta 3.3.9)

Arviomuistiossa esitetään, että nykytilanteessa joukkolainanhaltijoiden edustajana toimiva ei ole velvollinen hakemaan Finanssivalvonnalta toimilupaa tai rekisteröitymään Finanssivalvonnalle. Muistion mukaan sijoittajien oikeuksien suojaaminen näyttäisi edellyttävän edustajan saattamista Finanssivalvonnan valvonnan alaisuuteen esimerkiksi Finanssivalvonnalle rekisteröitymisvelvollisena toimijana.

Finanssivalvonta katsoo, että edustajana toimivalle tulisi asettaa erityislaissa tietyt laadulliset edellytykset, kuten riippumattomuus liikkeeseenlaskijasta ja toiminnan järjestäminen edustajan tarjoamien palvelujen laatu ja laajuus huomioon ottaen luotettavalla tavalla. Finanssivalvonta ei kuitenkaan pidä tarpeellisena, että edustajapalveluiden tarjoamisen edellytykseksi asetettaisiin rekisteröityminen Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan riittävä valvonta ja tiedonsaantioikeudet voidaan turvata ilman rekisteröitymistä muullakin tavoin, esimerkiksi asettamalla edustajalle AML:iin tiedonantovelvollisuus, sisällyttämällä edustaja Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n luetteloon ”Muut finanssimarkkinoilla toimivat” sekä asettamalla edustajia koskevaan erityislakiin mahdollisia säännöksiä siitä, miltä osin Finanssivalvonta valvoo edustajia tai niiden toimintaa.

22.8.2014

FIVA 64/05.00.00/2014

Julkinen

Markkinaevalvonta

Rekisteröinti ja liikkeeseenlaskukohtainen rekisteröinti Finanssivalvonnalle edellyttäisivät valvontamaksun perimistä edustajalta. Yhtenä jvk-markkinan kehittämishankkeen tavoitteena on joukkolainan liikkeeseenlaskuun liittyvien kustannusten alentaminen, eikä rekisteröintivelvoite edistäisi tätä tavoitetta.

Lisäksi Finanssivalvonta katsoo, että arviomuistiossa mainittu liikkeeseenlaskukohtainen rekisteröinti voisi johtaa kaksinkertaiseen työhön, koska Finanssivalvonta käy esitetarkastuksen yhteydessä läpi yleisölle tarjottavien tai pörssiin listattavien lainojen ehdot.

FINANSSIVALVONTA

Jarmo Parkkonen
osastopäällikkö

Marianne Demecs
markkinaevalvoja